

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про внесення змін до Податкового кодексу України
щодо трансфертного ціноутворення

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., №13 -17, ст. 112) такі зміни:

1) у пункті 14.1 статті 14:

а) підпункти 14.1.69, 14.1.70 виключити;

б) підпункт 14.1.71 викласти у такій редакції:

«14.1.71. звичайна ціна - ціна товарів (робіт, послуг), яка відповідає рівню ринкових цін.

У разі якщо ціни на товари (роботи, послуги) підлягають державному регулюванню згідно із законодавством, звичайною вважається ціна, встановлена відповідно до принципів та правил такого регулювання. Це положення не поширюється на випадки, коли встановлюється мінімальна ціна продажу або індикативна ціна. У цьому разі звичайною є ринкова ціна, але не нижче встановленої мінімальної ціни продажу або індикативної ціни.

Якщо при здійсненні операції обов'язковим є проведення оцінки, вартість об'єкта оцінки є підставою для визначення звичайної ціни для цілей оподаткування за умови, якщо неможливо застосувати методи зазначені у підпункті 39.3.1 пункту 39.3 статті 39 цього Кодексу.

Під час проведення аукціону (тендера) звичайною вважається ціна, яка склалася за результатами такого аукціону (тендера), якщо проведення такого аукціону (тендера) передбачено законодавством.

Якщо в операціях застосовуються ціни відповідно до приписів Антимонопольного комітету України або його територіальних управлінь, такі ціни для цілей оподаткування визнаються звичайними.

Якщо продаж (відчуження) товарів, у тому числі майна, заставленого позичальником з метою забезпечення вимог кредитора, здійснюється у примусовому порядку згідно із законодавством, звичайною ціною є ціна, отримана під час такого продажу».

в) підпункт 14.1.159 викласти у такій редакції:

"пов'язані особи - юридичні та/або фізичні особи, взаємовідносини між якими можуть впливати на умови або економічні результати їх діяльності чи діяльності осіб, яких вони представляють.

Для визнання осіб пов'язаними враховується вплив, який може здійснюватись через участь однієї особи в капіталі інших осіб відповідно до укладених між ними угод або за наявності іншої можливості однієї особи впливати на рішення, що приймаються іншими особами.

При цьому такий вплив враховується незалежно від того, чи здійснюється він такою особою безпосередньо і самостійно або спільно із пов'язаними особами, що визнаються такими відповідно до цієї статті.

Пов'язаними особами для цілей трансфертного ціноутворення визнаються:

юридичні особи у випадку, якщо одна з таких осіб безпосередньо та/або опосередковано (через пов'язаних осіб) бере участь в іншій юридичній особі у розмірі 20 і більше відсотків;

фізична та юридична особа у випадку, якщо така фізична особа безпосередньо та/або опосередковано (через пов'язаних осіб) бере участь у такій юридичній особі у розмірі становить 20 і більше відсотків;

юридичні особи у випадку, якщо одна й та сама особа безпосередньо та/або опосередковано бере участь у таких юридичних особах, і розмір такої участі в кожній юридичній особі становить 20 і більше відсотків;

юридична особа і особа, що має повноваження на призначення (обрання) одноособового виконавчого органу цієї юридичної особи або на призначення (обрання) 50 і більше відсотків складу колегіального виконавчого органу або наглядової ради такої юридичної особи;

юридичні особи, одноосібні виконавчі органи яких призначені (обрані) за рішенням однієї і тієї ж особи;

юридичні особи, в яких 50 і більше відсотків складу колегіального виконавчого органу або наглядової ради призначено (обрано) за рішенням однієї і тієї ж особи;

юридичні особи, в яких 50 і більше відсотків складу колегіального виконавчого органу або наглядової ради складають одні й ті ж фізичні особи;

юридична особа та фізична особа, в разі здійснення фізичною особою повноважень одноосібного виконавчого органу такої юридичної особи;

юридичні особи, в яких повноваження одноосібного виконавчого органу здійснює одна й та сама особа;

фізичні особи: чоловік (дружина), батьки (у тому числі усиновлювачі), діти (у тому числі усиновлені), повнорідні та неповнорідні брати і сестри, опікун, піклувальник та дитина, над якою встановлено опіку, піклування.

Для фізичної особи загальна сума володіння часткою статутного капіталу платника податку (голосів у керівному органі) визначається як загальна сума корпоративних прав, що безпосередньо належать такій фізичній особі та корпоративних прав, що належать юридичним особам, які контролюються такою фізичною особою.

Якщо фізична особа визнається пов'язаною з іншою фізичною особою згідно з положеннями даного пункту, та одночасно визнається пов'язаною з іншими особами, то такі особи визнаються пов'язаними між собою.

г) доповнити підпунктом 14.1.269 такого змісту:

14.1.269. трансфертне ціноутворення - система визначення ціни продажу (реалізації) товарів та/або результатів робіт (послуг) в операціях, визнаних відповідно до статті 39 цього Кодексу контрольованими;"

2) статтю 39 викласти у такій редакції:

"Стаття 39. Трансфертне ціноутворення.

39.1. Принципи трансфертного ціноутворення

Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням передбачає збільшення податкових зобов'язань платника податків до рівня податкових зобов'язань, розрахованих за умови відповідності комерційних та/або фінансових умов контрольованої операції комерційним та/або фінансовим умовам, які б мали місце в співставних операціях, визначених цією статтею, сторонами яких є непов'язані особи.

Визначення ціни у контрольованій операції здійснюється за методами, встановленими пунктом 39.3 цієї статті, з метою перевірки достовірності, повноти нарахування та сплати передбачених цим Кодексом податку на прибуток підприємств та податку на додану вартість.

Ціна у контрольованій операції, для цілей оподаткування, визнається звичайною, якщо органом державної податкової служби не доведено зворотне або платником податків використано ціну, зазначену в протоколі про взаємне узгодження цін у контрольованих операціях, порядок складання якого визначено пунктом 39.6 цієї статті.

У разі застосування платником податків у контрольованих операціях цін, які не відповідають рівню звичайних цін на відповідні товари (роботи, послуги), та якщо внаслідок такої невідповідності виникає заниження податкового зобов'язання, то такий платник податків має право самостійно провести коригування податкових зобов'язань та сплачених сум податку відповідно до підпункту 39.5.4 пункту 39.5 цієї статті.

39.2. Контрольовані операції

39.2.1. У цілях цього Кодексу контрольованими операціями є:

- господарські операції із придбання (продажу) товарів (робіт, послуг), що здійснюються платниками податків, які визнаються пов'язаними особами у порядку, встановленому підпунктом 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу.

- операції, однією із сторін яких є нерезидент, зареєстрований в країні чи території, в якій ставка податку на прибуток (корпоративний податок) на 5 і більше відсоткових пунктів нижча, ніж в Україні, або який сплачує податок на прибуток (корпоративний податок) за ставкою, нижчою, ніж в Україні на 5 і більше відсоткових пунктів.

Для цілей цього пункту перелік країн, територій в яких ставка податку на прибуток (корпоративний податок) на 5 і більше відсоткових пунктів нижча, ніж в Україні, затверджується постановою Кабінету Міністрів України.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику забезпечує щорічне опублікування в офіційних друкованих виданнях та на офіційному веб – сайті перелік країн зі ставками податку на прибуток (корпоративний податок). У разі зміни ставок, такі зміни публікуються протягом 3 місяців з моменту їх введення.

У разі якщо, в країні або території реєстрації такого нерезидента встановлено більш ніж одну ставку податку на прибуток (корпоративний податок), довідка (або її нотаріально засвідчена копія), яка підтверджує обрану ставку податку на прибуток (корпоративний податок) такого нерезидента у країні його реєстрації надається платником податків до Центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики в порядку, передбаченому для надання документації відповідно до вимог підпункту 39.4.1 пункту 39.4 цієї статті.

Операції, передбачені цим підпунктом визнаються контрольованими за умови, якщо загальний обсяг операцій платника податків з кожним контрагентом дорівнює або перевищує п'ятдесят мільйонів гривень (без урахування податку на додану вартість) за відповідний календарний рік.

39.2.2. Співставлення комерційних та фінансових умов операцій

Для визначення доходів та/або витрат від контрольованої операції платники податків та центральний орган державної податкової служби в цілях застосування методів, встановлених пунктом 39.3 цієї статті, проводять співставлення такої операції

з іншими операціями, сторонами яких є непов'язані особи (далі - співставні операції).

У цілях цього Кодексу співставні операції визнаються співставними з контрольованою операцією, якщо вони здійснюються в однакових комерційних та/або фінансових умовах з контрольованою операцією.

Якщо комерційні та/або фінансові умови співставних операцій відрізняються від комерційних та/або фінансових умов контрольованої операції, такі операції можуть бути визнані співставними з контрольованою операцією лише у разі, якщо відмінності між такими умовами контрольованої та співставних операцій істотно не впливають на їх результати або якщо такі відмінності можуть бути усунені шляхом здійснення для цілей оподаткування відповідних коригувань умов та/або результатів співставних чи контрольованої операції.

При визначенні співставності операцій, а також для здійснення коригувань комерційних та/або фінансових умов операцій проводиться аналіз наступних елементів контрольованої та співставних операцій, які можуть істотно впливати на комерційні та/або фінансові умови операцій, у разі якщо сторонами таких операцій були б непов'язані особи:

товарів (робіт, послуг), які є предметом операції;

функцій, які виконуються сторонами операції, активів, які використовуються сторонами операції, умов розподілу між сторонами ризиків та вигод, розподілу відповідальності між сторонами операції та інших умов операції (далі - функціональний аналіз);

сталой практики відносин та умов договорів, укладених між сторонами операції, які істотно впливають на ціни товарів (робіт, послуг);

економічних умов діяльності сторін операції, включаючи аналіз відповідних ринків товарів (робіт, послуг), які істотно впливають на ціни товарів (робіт, послуг);

бізнес-стратегій сторін операції, які істотно впливають на ціни товарів (робіт, послуг).

Визначення співставності комерційних та/або фінансових умов співставних операцій з умовами контрольованої операції здійснюється з урахуванням:

характеристик товарів (робіт, послуг);

кількості товарів, обсягу виконаних робіт (наданих послуг);

строків виконання господарських зобов'язань;

умов здійснення платежів при проведенні операції;

офіційного курсу гривні до іноземної валюти, встановленого Національним банком України, у разі використання такої валюти у розрахунках при проведенні операції, зміни цього курсу;

звичайних надбавок чи знижок до ціни товарів (робіт, послуг), зокрема знижок, зумовлених сезонними та іншими коливаннями споживчого попиту на товари (роботи, послуги), втратою товарами якості або інших властивостей, закінченням (наближенням дати закінчення) строку зберігання (придатності, реалізації), збутом неліквідних або низько ліквідних товарів;

інших умов розподілу прав та обов'язків між сторонами операції, визначених на основі результатів функціонального аналізу.

Аналіз функцій, які виконуються сторонами операції, при визначенні співставності комерційних та/або фінансових умов співставних операцій з умовами

контрольованої операції здійснюється з урахуванням матеріальних та нематеріальних активів, що знаходяться у розпорядженні сторін операції та використовуються в цілях отримання доходу.

До основних функцій сторін операції, які враховуються при визначенні співставності комерційних та/або фінансових умов співставних операцій з умовами контрольованої операції, зокрема, відносяться:

- здійснення дизайну товарів та їх технологічної розробки;
- виробництво товарів;
- зборка товарів чи їх компонентів;
- монтаж та/або установка обладнання;
- проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт;
- придбання товарно-матеріальних цінностей;
- здійснення оптового чи роздрібного продажу;
- надання послуг з ремонту, гарантійного обслуговування;
- маркетинг, реклама товарів (робіт, послуг);
- зберігання товарів;
- транспортування товарів;
- страхування;
- надання консультацій, інформаційне обслуговування;
- ведення бухгалтерського обліку;
- юридичне обслуговування;
- надання персоналу;
- надання агентських, довірчих, комісійних та інших подібних посередницьких послуг з продажу товарів (робіт, послуг);
- здійснення контролю якості;
- навчання та/або професійна підготовка, перепідготовка або підвищення кваліфікації персоналу;
- організація збуту товарів (робіт, послуг) із залученням сторонніх осіб, що мають відповідний досвід такої роботи;
- здійснення стратегічного управління, в тому числі визначення цінової політики, стратегії виробництва та реалізації товарів (робіт, послуг), обсягів продажу та асортименту товарів (робіт, послуг), їх споживчих якостей, а також здійснення оперативного управління.

При визначенні співставності комерційних та/або фінансових умов співставних операцій з умовами контрольованої операції також враховуються наступні ризики кожної із сторін операції, пов'язані із здійсненням господарської діяльності, що впливають на умови операції:

- виробничі ризики, включаючи ризик неповного завантаження виробничих потужностей;
- ризик зміни ринкових цін на придбані матеріали та вироблену продукцію внаслідок зміни економічної кон'юнктури, ризик зміни інших ринкових умов;
- ризик знецінення виробничих запасів, втрати товарами якості та інших споживчих якостей;
- ризик, пов'язані із втратою майна чи майнових прав;
- ризик зміни офіційного курсу гривні до іноземної валюти, встановленого Національним банком України, процентних ставок, кредитні ризики;

ризик, пов'язаний з відсутністю результатів проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт;

інвестиційні ризики, пов'язані з можливими фінансовими втратами внаслідок помилок, допущених під час здійснення інвестицій, включаючи вибір об'єкту інвестування;

ризик заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу;

підприємницькі (комерційні) ризики, пов'язані із здійсненням стратегічного управління, включаючи цінову політику та стратегію виробництва та реалізації товарів (робіт, послуг);

ризик падіння споживчого попиту на товари (роботи, послуги).

При визначенні співставності комерційних та/або фінансових умов співставних операцій з умовами контрольованої операції враховуються характеристики ринків товарів (робіт, послуг), на яких здійснюються співставні та контрольована операції. При цьому відмінності в характеристиках таких ринків не повинні істотно впливати на комерційні та/або фінансові умови операцій, які на них здійснюються, або такі відмінності повинні бути враховані при здійсненні відповідних коригувань.

При визначенні співставності характеристик ринків товарів (робіт, послуг) враховуються наступні фактори:

географічне місцезнаходження ринків та їх обсяги;

наявність конкуренції на ринках та відносна конкурентоспроможність продавців та покупців на ринку;

наявність на ринку однорідних (подібних) товарів (робіт, послуг);

попит та пропозиція на ринку, а також покупна спроможність споживачів;

рівень державного регулювання ринкових процесів;

рівень розвитку виробничої та транспортної інфраструктури;

інші характеристики ринку, що впливають на ціну товарів (робіт, послуг).

При визначенні співставності комерційних та/або фінансових умов співставних операцій з умовами контрольованої операції враховуються комерційні стратегії сторін співставних та контрольованої операцій, до яких, зокрема, відносяться стратегії, спрямовані на оновлення та удосконалення власної продукції, вихід на нові ринки збуту товарів (робіт, послуг).

У разі наявності у сторін операції договорів кредиту (позики), договорів поруки чи банківського поручительства, які впливають на ціну товарів (робіт, послуг), при визначенні співставності комерційних та/або фінансових умов співставних операцій з умовами контрольованої операції враховуються:

кредитна історія;

відомості про виконання зобов'язань за кредитними правочинами;

платоспроможність отримувача кредиту (позики), особи, зобов'язання якої забезпечуються поручительством;

характер та ринкова вартість забезпечення виконання зобов'язання;

термін, на який надається кредит (позика);

валюта, в якій надається кредит (позика);

відсоткова ставка за кредитом (позикою), фіксована чи плаваюча, порядок її визначення;

інші умови, які впливають на величину відсоткової ставки (винагороди) за відповідним договором.

З урахуванням аналізу умов співставних операцій платники податків та центральний орган державної податкової служби здійснюють коригування умов та/або результатів співставних чи контрольованої операції на основі того, що:

доходи сторін операції, які є непов'язаними особами, складаються з доходів від використання активів з урахуванням ризиків, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності, в економічних умовах, що склалися на ринку товарів (робіт, послуг), та відображають функції, які виконуються кожною стороною операції відповідно до умов договору;

додаткові функції та/або активи, які суттєво впливають на рівень доходів та виконуються або залучаються при здійсненні операції, прийняття додаткових комерційних ризиків відповідно із бізнес-стратегією сторін операції при незмінності всіх інших умов тягне за собою підвищення рівня доходів, які повинні бути отримані за такою операцією.

39.3. Методи визначення ціни у контрольованих операціях.

39.3.1. Визначення ціни з метою оподаткування доходів (прибутку, виручки) платників податків, що є сторонами контрольованої операції здійснюється за одним з таких методів:

порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу);

ціни перепродажу;

"витрати плюс";

чистого прибутку;

розподілення прибутку.

Визначення звичайної ціни у випадках, встановлених цим Кодексом, здійснюється за одним з методів, вказаних в цьому пункті.

При виборі методу, що використовується для визначення ціни в контрольованій операції, повинні враховуватись повнота і достовірність вихідних даних, а також обґрунтованість коригувань, що здійснюються з метою забезпечення співставності умов проведення контрольованої та співставних операцій.

Допускається використання комбінації двох і більше методів, передбачених цим підпунктом.

Платник податку використовує будь-який метод, який він обґрунтовано вважає найбільш прийнятним, однак у випадку коли існує можливість застосування як методу порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу) так і будь-якого іншого методу, застосовується метод порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу).

Методику визначення ціни страхового тарифу затверджує національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, виходячи з положень цієї статті.

39.3.2. Показники рентабельності, ринковий діапазон цін та ринковий діапазон рентабельності.

39.3.2. Показники рентабельності, ринковий діапазон цін та ринковий діапазон рентабельності.

При визначенні для цілей оподаткування рівня рентабельності контрольованих операцій можуть бути використані наступні фінансові показники:

1) валова рентабельність, що визначається як відношення валового прибутку до чистого доходу (виручки) від реалізації товарів (робіт, послуг), розрахованого без урахування акцизного податку, мита і податку на додану вартість, інших зборів та

податків;

2) валова рентабельність собівартості, що визначається як відношення валового прибутку до собівартості реалізованих товарів (робіт, послуг);

3) чиста рентабельність, що визначається як відношення прибутку від операційної діяльності до чистого доходу (виручки) від реалізації товарів (робіт, послуг), розрахованого без урахування акцизного податку, мита і податку на додану вартість, інших зборів та податків;

4) чиста рентабельність витрат, що визначається як відношення прибутку від операційної діяльності до суми собівартості реалізованих товарів (робіт, послуг) та операційних витрат (адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат), пов'язаних з реалізацією товарів (робіт, послуг);

5) рентабельність операційних витрат, що визначається як відношення валового прибутку до операційних витрат (адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат), пов'язаних з реалізацією товарів (робіт, послуг);

6) рентабельність активів, що визначається як відношення прибутку від операційної діяльності до поточної ринкової вартості необоротних та оборотних активів (крім поточних фінансових інвестицій та грошових коштів та їх еквівалентів), що прямо або опосередковано використовуються в контрольованій операції. За відсутності необхідної інформації про поточну ринкову вартість активів, рентабельність активів може визначатися на основі даних бухгалтерської звітності.

7) рентабельність капіталу, що визначається як відношення прибутку від операційної діяльності до капіталу (сума необоротних та оборотних активів, крім поточних фінансових інвестицій та грошових коштів та їх еквівалентів, за винятком поточних зобов'язань).

Показники рентабельності для цілей цієї статті визначаються на підставі даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності, складених за національними або міжнародними стандартами фінансової звітності.

При визначенні ринкового діапазону рентабельності використовуються значення показників рентабельності, що визначаються за результатами не менше трьох співставних операцій, у тому числі здійснених платником податків, за умови, що зазначені операції були здійснені з непов'язаними особами.

У випадку застосування методів, зазначених у абзацах 3-6 частини першої підпункту 39.3.1 цього пункту, здійснюється вибір сторони контрольованої операції, по відношенню до якої застосування таких методів є найбільш обґрунтованим і можна зробити найбільш обґрунтований висновок щодо співставності такої контрольованої операції з операціями, сторонами яких є непов'язані особи відповідно до підпункту 39.2.2 цієї статті. При цьому, такий вибір повинен здійснюватись відповідно до виконаних кожною стороною контрольованої операції функцій, використаних при здійсненні контрольованих операцій активів, та прийнятих економічних (комерційних) ризиків, що пов'язані із здійсненням такої операції.

З метою застосування методів, зазначених у абзацах 3-6 частини першої підпункту 39.3.1 цього пункту, визначаються мінімальне і максимальне значення ринкового діапазону рентабельності, розрахованого на основі показників рентабельності.

Порядок розрахунку та застосування ринкового діапазону цін та ринкового діапазону рентабельності затверджується відповідною постановою Кабінету Міністрів

України.

При визначенні ринкового діапазону рентабельності використовується інформація, яка наявна на момент здійснення контрольованої операції, та/або за попередні три місяці, що передують місяцю здійснення.

З метою забезпечення співставності показників рентабельності при визначенні ринкового діапазону рентабельності для цілей оподаткування проводяться коригування окремих показників фінансової звітності платника податку, враховуючи умови здійснення контрольованої та співставних операцій.

39.3.3. Метод порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу)

Метод порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу) базується на порівнянні ціни товарів (робіт, послуг), застосованої під час контрольованої операції, з ринковим діапазоном цін на ідентичні (а за їх відсутності – однорідні) товари (роботи, послуги) у співставних операціях, визначеного у встановленому цим підпунктом порядку.

Для визначення ринкового діапазону цін товару (роботи, послуги) згідно з методом порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу) використовується інформація про укладені та реалізовані платником податків або іншими особами угоди щодо продажу ідентичних (а за їх відсутності - однорідних) товарів (робіт, послуг) у співставних умовах на відповідному ринку товарів (робіт, послуг).

При цьому враховуються такі особливості угод, як:

характеристика товарів (робіт, послуг);

кількість (обсяг) товарів (робіт, послуг);

обсяг функцій, що виконуються сторонами;

умови розподілу між сторонами ризиків і вигод;

строки виконання зобов'язань;

умови здійснення платежів, звичайних для такої операції;

характеристика ринку товарів (робіт, послуг), на якому здійснено операцію;

бізнес-стратегія підприємства;

інші об'єктивні умови, що можуть вплинути на ціну.

Умови на ринку ідентичних (а за їх відсутності – однорідних) товарів (робіт, послуг) визнаються співставними, якщо відмінність між такими умовами істотно не впливає на ціну або є економічно обґрунтованою.

Ринковий діапазон цін визначається на підставі наявної інформації щодо цін, застосованих протягом аналізованого періоду, або інформації на найближчу дату до дати здійснення контрольованої операції.

За умови наявності інформації тільки про одну співставну операцію, предметом якої є ідентичні (а за їх відсутності – однорідні) товари (роботи, послуги), ціна такої співставної операції може бути визнана одночасно мінімальним і максимальним значенням ринкового діапазону цін тільки у випадку, коли умови такої операції є повністю співставними з умовами контрольованої операції або за допомогою відповідних коригувань забезпечено повну співставність таких умов, а також за умови, що продавець товарів (робіт, послуг) у співставній операції не є монополістом на ринку таких ідентичних (однорідних) товарів (робіт, послуг).

Порядок розрахунку та застосування ринкового діапазону цін затверджується постановою Кабінету Міністрів України.

Якщо ціна в контрольованій операції знаходиться в межах ринкового діапазону

цін, визначеного відповідно до положень цього підпункту, для цілей оподаткування визнається, що така ціна відповідає звичайній ціні.

Якщо ціна в контрольованій операції є меншою, ніж мінімальне значення ринкового діапазону цін, визначеного відповідно до положень цього підпункту, для цілей оподаткування приймається ціна, яка відповідає мініимальному значенню ринкового діапазону цін.

Якщо ціна в контрольованій операції перевищує максимальне значення ринкового діапазону цін, визначеного відповідно до положень цього підпункту, для цілей оподаткування приймається ціна, яка відповідає максимальному значенню ринкового діапазону цін.

Застосування для цілей оподаткування мініимального чи максимального значення ринкового діапазону цін відповідно до цього підпункту здійснюється за умови, що це не призводить до зменшення суми податку, що підлягає сплаті до бюджету.

39.3.4. Метод ціни перепродажу

Метод ціни перепродажу є методом визначення відповідності ціни товарів (робіт, послуг) контрольованої операції звичайній ціні, який полягає у співставленні валової рентабельності контрольованої операції, отриманої при подальшій реалізації (перепродажу) товарів (робіт, послуг), що були придбані в контрольованій операції, з ринковим діапазоном валової рентабельності, визначеним у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту.

Метод ціни перепродажу використовується для визначення відповідності ціни товару, за якою товар придбавається в контрольованій операції та перепродається непов'язаним особам. Метод ціни перепродажу також використовується, якщо при перепродажу товару здійснюються наступні операції:

підготовка товару до перепродажу та його транспортування (ділення товарів на партії, формування поставок, сортування, переупаковка);

змішування товарів, якщо характеристики кінцевої продукції (напівфабрикатів) істотно не відрізняються від характеристик змішуваних товарів.

У разі якщо валова рентабельність контрольованої операції знаходиться в межах ринкового діапазону валової рентабельності, визначеної у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту, для цілей оподаткування визнається, що ціна товарів контрольованої операції відповідає звичайній ціні.

Якщо валова рентабельність контрольованої операції є меншою, ніж мінімальне значення ринкового діапазону валової рентабельності, визначеної у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту, для цілей оподаткування враховується ціна, що визначається виходячи з фактичної ціни подальшої реалізації товару і валової рентабельності, яка відповідає мініимальному значенню ринкового діапазону валової рентабельності.

рентабельність контрольованої операції перевищує максимальне значення ринкового діапазону валової рентабельності, визначеної у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту, для цілей оподаткування враховується ціна, що визначається виходячи з фактичної ціни подальшої реалізації товару і валової рентабельності, яка відповідає максимальному значенню ринкового діапазону валової рентабельності.

Застосування для цілей оподаткування мініимального чи максимального значення ринкового діапазону валової рентабельності відповідно до цього підпункту

здійснюється за умови, що це не призводить до зменшення суми податку, що підлягає сплаті до бюджету.

39.3.5. Метод "витрати плюс"

Метод "витрати плюс" є методом визначення відповідності ціни товарів (робіт, послуг) контрольованої операції звичайній ціні, який полягає у співставленні валової рентабельності собівартості контрольованої операції з ринковим діапазоном валової рентабельності собівартості у співставних операціях, визначеним у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту.

Метод "витрати плюс" застосовується, зокрема, у наступних випадках:

при виконанні робіт (наданні послуг) особам, які є пов'язаними з продавцем таких робіт (послуг);

при реалізації товарів, сировини або напівфабрикатів між пов'язаними особами;

при реалізації товарів (робіт, послуг) за довгостроковими договорами (контрактами) між пов'язаними особами.

У разі якщо валова рентабельність собівартості контрольованої операції знаходиться в межах ринкового діапазону валової рентабельності собівартості, визначеного у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту, для цілей оподаткування визнається, що ціна товарів (робіт, послуг) контрольованої операції відповідає звичайній ціні.

Якщо валова рентабельність собівартості контрольованої операції є меншою, ніж мінімальне значення ринкового діапазону валової рентабельності собівартості, визначеного у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту, для цілей оподаткування враховується ціна, що визначається виходячи з фактичної собівартості реалізованих товарів (робіт, послуг) і валової рентабельності собівартості, яка відповідає мініимальному значенню ринкового діапазону валової рентабельності собівартості.

У разі якщо валова рентабельність собівартості контрольованої операції перевищує максимальне значення ринкового діапазону валової рентабельності собівартості, визначеного у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту, для цілей оподаткування враховується ціна, що визначається виходячи з фактичної собівартості реалізованих товарів (робіт, послуг) і валової рентабельності собівартості, яка відповідає максимальному значенню ринкового діапазону валової рентабельності собівартості.

Застосування для цілей оподаткування мініимального чи максимального значення ринкового діапазону валової рентабельності собівартості відповідно до цього підпункту здійснюється за умови, що це не призводить до зменшення суми податку, що підлягає сплаті до бюджету.

39.3.6. Метод чистого прибутку

Метод чистого прибутку ґрунтується на порівнянні рентабельності контрольованої операції з ринковим діапазоном рентабельності у співставних операціях, визначеним у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту.

Розрахунок найбільш прийняттого показника рентабельності у контрольованій операції (або в сукупності контрольованих операцій, у випадку, якщо окремі операції є настільки взаємопов'язаними або безперервними, що не можуть бути адекватно оцінені окремо) здійснюється платником податку у порядку, встановленому абзацами 4-8 частини першої підпункту 39.3.2 цього пункту.

Метод чистого прибутку використовується, зокрема, у разі відсутності або недостатності інформації, на підставі якої, можна обґрунтовано зробити висновок про достатній рівень співставності комерційних та/або фінансових умов контрольованої та співставних операцій при використанні методів, визначених в підпунктах 39.3.4 та 39.3.5 цього пункту.

У разі якщо рентабельність контрольованої операції знаходиться в межах ринкового діапазону рентабельності, визначеного у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту, для цілей оподаткування визнається, що ціна товарів (робіт, послуг) контрольованої операції відповідає звичайній ціні.

Якщо рентабельність контрольованої операції є меншою, ніж мінімальне значення ринкового діапазону рентабельності, визначеного у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту, для цілей оподаткування враховується ціна, що визначається виходячи з рентабельності, яка відповідає мінімальному значенню ринкового діапазону.

У разі якщо рентабельність контрольованої операції перевищує максимальне значення ринкового діапазону рентабельності, визначеного у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту, для цілей оподаткування враховується ціна, що визначається виходячи з рентабельності, яка відповідає максимальному значенню ринкового діапазону рентабельності.

Застосування для цілей оподаткування мінімального чи максимального значення ринкового діапазону рентабельності відповідно до цього підпункту здійснюється за умови, що це не призводить до зменшення суми податку, що підлягає сплаті до бюджету.

39.3.7. Метод розподілення прибутку

Метод розподілення прибутку полягає у співставленні фактичного розподілу отриманого сукупного прибутку між сторонами контрольованої операції з розподілом прибутку, здійсненим на економічно обґрунтованій основі між непов'язаними особами.

Якщо сторони контрольованих операцій, сукупний прибуток яких підлягає розподілу з урахуванням положень цього підпункту, ведуть бухгалтерський облік на підставі різних форм та методів бухгалтерського обліку, для цілей застосування методу розподілення прибутку така бухгалтерська звітність повинна бути приведена до єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку.

Метод розподілення прибутку використовується, зокрема, в наступних випадках:

при наявності істотного взаємозв'язку між контрольованими операціями та іншими операціями, що здійснюються сторонами контрольованої операції з пов'язаними з ними особами;

при наявності у власності (користуванні) сторін контрольованої операції прав на об'єкти нематеріальних активів, що істотно впливають на рівень рентабельності.

Розподіл прибутку між сторонами контрольованих операцій проводиться на підставі оцінки вкладу сторін контрольованих операцій у сукупний прибуток контрольованих операцій відповідно до критеріїв, які базуються на об'єктивних даних та підтверджуються інформацією у співставних операціях та/або внутрішніми даними сторін контрольованих операцій відповідно до виконаних кожною стороною контрольованих операцій функцій, використаних при здійсненні контрольованих операцій активів та прийнятих економічних (комерційних) ризиків, пов'язаних із

здійсненню таких операцій.

При застосуванні методу розподілення прибутку між сторонами контрольованих операцій розподіляється сукупний прибуток або залишковий прибуток усіх сторін таких операцій.

У цілях цього підпункту сукупним прибутком всіх сторін контрольованих операцій є сума прибутку від операційної діяльності всіх сторін контрольованих операцій за аналізований період.

У цілях цього підпункту залишковий прибуток (збиток) визначається у два етапи в такому порядку:

на основі методів, визначених у абзацах 2-5 частини першої підпункту 39.3.1 пункту 39.3 цієї статті, для кожної особи, що є стороною контрольованих операцій, на основі ринкового діапазону ціни товарів (робіт, послуг) або показників рентабельності для кожної сторони визначається розрахунковий прибуток (збиток), який визначається з урахуванням виконаних такою стороною функцій, використаних активів та прийнятих комерційних ризиків, що є типовими для співставних операцій;

залишковий прибуток (збиток) у контрольованих операціях визначається як різниця між сукупним прибутком (збитком), отриманим за результатами проведення контрольованих операцій, та сумою розрахункового прибутку (збитку) всіх сторін контрольованих операцій.

Визначення підсумкової величини прибутку (збитку) кожної сторони контрольованих операцій здійснюється шляхом підсумовування відповідних розрахункового прибутку (збитку) і залишкового прибутку (збитку).

Для розподілу між сторонами контрольованих операцій сукупного або залишкового прибутку (збитку) всіх сторін таких операцій враховуються такі показники:

розмір витрат, понесених кожною стороною контрольованих операцій у зв'язку із створенням нематеріальних активів, використання яких впливає на розмір фактично отриманого прибутку (збитку) контрольованих операцій;

характеристики персоналу, зайнятого у кожній стороні контрольованих операцій, включаючи його чисельність і кваліфікацію, витрачений персоналом час, величину витрат на оплату праці, що мають вплив на розмір фактично отриманого прибутку (збитку) контрольованих операцій;

ринкова вартість активів, що були використані кожною стороною контрольованих операцій та мали вплив на величину фактично отриманого прибутку (збитку) контрольованих операцій;

інші показники, які пов'язані з виконанням функцій, використанням активів, прийнятими комерційними ризиками та розміром фактично отриманого прибутку (збитку) контрольованих операцій.

Розподіл сукупного або залишкового прибутку (збитку) між сторонами контрольованих операцій може здійснюватися з урахуванням дисконтованих грошових потоків сторін контрольованих операцій протягом прогнозованої тривалості комерційної діяльності та застосовуватися у випадках:

здійснення контрольованих операцій на етапі проникнення на ринок товарів (робіт, послуг);

складання прогнозів грошових потоків сторін контрольованих операцій як частини оцінювання життєвого циклу товарів (робіт, послуг);

проведення оцінки капітальних інвестицій та тривалості продажу товарів (робіт, послуг) з високим ступенем точності.

Розподіл прибутку між сторонами контрольованих операцій пропорційно розподілу прибутку між сторонами співставних операцій здійснюється за наявності інформації про розподіл сум прибутку (збитку) за такими операціями, а також при одночасному дотриманні наступних умов:

дані бухгалтерського обліку сторін контрольованих операцій повинні бути співставні з даними бухгалтерського обліку сторін (у тому числі шляхом здійснення необхідних коригувань);

сукупна валова рентабельність сторін контрольованих операцій не повинна істотно відрізнятись від сукупної валової рентабельності сторін співставних операцій (у тому числі шляхом здійснення необхідних коригувань).

У разі якщо прибуток, отриманий стороною контрольованих операцій, дорівнює прибутку, розрахованому для цієї сторони відповідно до методу розподілення прибутку (чи перевищує розмір такого прибутку) або якщо збиток, понесений зазначеною стороною, дорівнює збитку, розрахованому для цієї сторони відповідно до методу розподілення прибутку (чи є меншим за розмір такого збитку), для цілей оподаткування приймається відповідно фактично отриманий прибуток або фактично понесений збиток.

У разі якщо прибуток, отриманий стороною контрольованих операцій, є меншим за прибуток, розрахований для такої сторони відповідно до методу розподілення прибутку, для цілей оподаткування приймається прибуток, розрахований для такої сторони відповідно до методу розподілення прибутку.

У випадку, якщо збиток, понесений стороною контрольованих операцій, перевищує збиток, розрахований для такої сторони відповідно до методу розподілення прибутку, для цілей оподаткування враховується збиток, розрахований для такої сторони відповідно до методу розподілення прибутку.

На підставі співставлення прибутку (збитку), врахованого для цілей оподаткування відповідно до цього підпункту, фактично отриманий прибуток (понесений збиток) платником податку підлягає коригуванню з метою визначення кінцевої суми податку на прибуток підприємств, що підлягає сплаті до бюджету.

Застосування для цілей оподаткування прибутку або збитку, розрахованих відповідно до методу розподілення прибутку, здійснюється за умови, що це не призводить до зменшення суми податків, що підлягають сплаті до бюджету.

39.4. Складання та подання документації для податкового контролю

39.4.1. Для цілей податкового контролю за трансферним ціноутворенням звітним періодом є календарний рік.

Платники податків, які протягом звітного періоду здійснювали контрольовані операції, зобов'язані подати до 1 травня року, наступного за звітним, до центрального органу податкової служби засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог закону щодо електронного документообігу та електронного цифрового підпису звіт про контрольовані операції.

Форма звіту (уточненого звіту) встановлюється Центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики.

Великі платники податків до 1 травня року, наступного за звітним, подають до центрального органу податкової служби засобами електронного зв'язку в електронній

формі з дотриманням вимог закону щодо електронного документообігу та електронного цифрового підпису документацію в єдиному форматі про контрольовані операції, що зазначені у поданому звіті про контрольовані операції.

Документація приймається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, у порядку, передбаченому пунктом 49.8 статті 49 цього Кодексу.

Вищезазначена документація повинна містити таку інформацію:

1. повні дані про пов'язаних осіб (включаючи найменування держав та територій, податковими резидентами яких є такі особи);
2. інформацію про групу, що включає в себе структуру групи, опис діяльності, а також політику трансфертного ціноутворення групи;
3. опис операції, умови її проведення;
4. опис товарів (робіт, послуг), включаючи фізичні характеристики, якість і репутацію на ринку, країну походження і виробника, наявність товарного знаку та іншу інформацію, пов'язану з якісними характеристиками товару (роботи, послуги);
5. умови та терміни здійснення розрахунків за операцією;
6. чинники, які вплинули на формування та встановлення ціни;
7. інформацію про функції пов'язаних осіб, що є сторонами контрольованої операції, про використані ними активи, пов'язані з даною контрольованою операцією, та про економічні (комерційні) ризики, які такі особи враховували при здійсненні контрольованої операції (функціональний аналіз та аналіз ризиків);
8. економічний аналіз (включаючи методи, які застосовано для визначення ціни контрольованої операції та обґрунтування причин вибору відповідного методу; суму отриманих доходів (прибутку) та/або суму понесених витрат (збитку) внаслідок проведення контрольованої операції, рівень рентабельності; розрахунок ринкового діапазону цін (рентабельності) стосовно контрольованої операції з описом підходу до вибору співставних операцій; джерела інформації, застосовані для визначення ціни контрольованої операції);
9. порівняльний аналіз комерційних та фінансових умов операцій відповідно до підпункту 39.2.2 пункту 39.2 цієї статті;
10. інформацію про проведені платником податку пропорційні коригування податкової бази та сум податку відповідно до пункту 39.5.5 цієї статті (у разі їх здійснення);
11. копії документів (первинні документи), які містять відомості про господарську операцію та підтверджують її здійснення щодо проведених протягом звітного періоду контрольованих операцій;

Для цілей цього пункту під групою слід розуміти сукупність суб'єктів господарювання, які є пов'язаними особами відповідно до положень підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу.

У разі якщо орган державної податкової служби при виконанні функцій податкового контролю виявляє факти проведення платником податків контрольованих операцій, звіт про які відповідно до цього пункту не надано, такий орган державної податкової служби самостійно надсилає повідомлення центральному органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, про

виявлені контрольовані операції. Повідомлення надсилається засобами електронного зв'язку, не пізніше наступного робочого дня з дня виявлення таких операцій.

Платник податків, стосовно якого здійснювався податковий контроль, інформується про направлення центральному органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, повідомлення про виявлені контрольовані операції, в десятиденний термін з дня направлення такого повідомлення.

Форма повідомлення про виявлення контрольованих операцій встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики.

Надання повідомлення про виявлені контрольовані операції на адресу центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, не впливає на виконання функцій податкового контролю органом податкової служби який їх здійснює, в тому числі не змінює терміни проведення перевірки.

39.4.2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, має право надіслати запит на надання документації про контрольовані операції до платників податків, що не зобов'язані подавати документацію у порядку, передбаченому підпунктом 39.4.1, але мали контрольовані операції протягом звітного періоду.

Запит платнику податків надсилається не раніше 1 травня року, наступного за календарним роком, в якому таку операцію (операції) було проведено.

Платник податків протягом двох місяців з дня, що настає за днем надходження запиту зобов'язаний надати документацію про проведену операцію у порядку та згідно переліку визначеному підпунктом 39.4.1 цієї статті.

Ненадання платником податків зазначеної у цьому підпункті обов'язкової інформації на запит центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, у строки, встановлені цим підпунктом, або надання її з порушенням вимог цього підпункту є підставою для проведення перевірки відповідно до пункту 39.5 цієї статті.

39.5. Податковий контроль за визначенням цін у контрольованих операціях.

Податковий контроль за визначенням цін у контрольованих операціях здійснюється шляхом:

- 1) моніторингу цін у контрольованих операціях;
- 2) перевірок.

39.5.1. Моніторинг цін у контрольованих операціях

Моніторинг цін у контрольованих операціях здійснюється шляхом спостереження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, за цінами, що застосовуються учасниками таких операцій та шляхом аналізу документації про контрольовані операції, наданої платником податків згідно вимог підпунктів 39.4.1, 39.4.2 пункту 39.1 цієї статті.

У разі надання платником податків документації, передбаченої підпунктами 39.4.1, 39.4.2 не в повному обсязі та/або встановлення відхилення ціни контрольованої операції від звичайної ціни за результатами моніторингу цін у контрольованих операціях, центральний орган державної податкової служби надсилає такому платнику податків запит з вимогою надати протягом тридцяти календарних днів з моменту його

отримання додаткову документацію (в межах переліку передбаченого підпунктом 39.4.1 пункту 39.4 цієї статті) та/або обґрунтування визначення звичайної ціни такої операції.

Порядок здійснення моніторингу встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики.

39.5.2. Перевірка повноти нарахування і сплати податків та зборів при проведенні контрольованих операцій

Перевірка платника податків з питань повноти нарахування і сплати податків та зборів при проведенні контрольованих операцій (далі – перевірка контрольованих операцій) проводиться відповідно до норм глави 8 розділу II цього Кодексу з урахуванням таких особливостей.

Перевірка контрольованих операцій здійснюється органом державної податкової служби за наявності таких підстав:

повідомлення територіального органу державної податкової служби, який проводить документальну перевірку платника податків, направленою відповідно до підпункту 39.4.1 пункту 39.4 цієї статті;

виявлення за результатами моніторингу відхилення цін контрольованої операції від рівня звичайних (ринкових) цін;

неподання платником податку звіту про контрольовані операції відповідно до підпункту 39.4.1 пункту 39.4 цієї статті;

ненадання або надання з порушенням вимог підпункту 39.4.1 або 39.4.2 пункту 39.4 цієї статті платником податків документації про контрольовані операції.

Перевірка контрольованих операцій проводиться посадовими особами органу державної податкової служби, на підставі рішення керівника (заступника керівника) центрального органу державної податкової служби про проведення такої перевірки.

Про прийняття зазначеного рішення орган державної податкової служби, повідомляє платника податку протягом 10 днів з дня його прийняття.

Рішення керівника (заступника керівника) Центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, про проведення перевірки контрольованих операцій може бути винесено з урахуванням строку, передбаченого пунктом 102.1 статті 102 цього Кодексу.

Орган державної податкової служби, не має права проводити дві і більше перевірки контрольованих операцій щодо однієї контрольованої операції за один і той же календарний рік.

У випадку, якщо у платника податків, що є стороною контрольованої операції, стосовно зазначеної операції за календарний рік була здійснена перевірка відповідно до цього підпункту і за результатами такої перевірки було встановлено відповідність умов контрольованої операції умовам операцій між непов'язаними особами, щодо зазначеної операції не можуть бути здійснені перевірки у платників податків, які є іншими сторонами зазначеної операції.

Проведення перевірки контрольованих операцій не перешкоджає проведенню податкових перевірок визначених статтею 75 цього Кодексу.

Термін проведення перевірки контрольованих операцій обчислюється з дня винесення рішення про її проведення і до дня складання довідки (акту) про проведення такої перевірки.

Тривалість перевірки контрольованих операцій не повинна перевищувати шість

місяців.

У разі необхідності отримання інформації від іноземних державних органів, проведення експертизи та/або переведення на українську мову документів, поданих платником податків, на іноземній мові або в інших випадках, термін проведення перевірки за рішенням керівника (заступника керівника) центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики може бути продовжений на строк, що не перевищує шість місяців.

Копія рішення про продовження строку проведення перевірки надсилається платнику податків протягом 10 днів з дня його прийняття.

Під час перевірки контрольованих операцій можуть бути перевірені контрольовані операції за період, з урахуванням строку, передбаченого пунктом 102.1 статті 102 цього Кодексу.

У випадку, якщо платником податків для визначення ціни контрольованих операцій застосовано методи (комбінацію методів), визначених пунктом 39.3 цієї статті, ним органом державної податкової служби при проведенні перевірки таких контрольованих операцій застосовується метод (комбінація методів), використаний платником податків.

При проведенні перевірки орган державної податкової служби, має право застосувати інші методи (комбінацію методів) визначення ціни контрольованих операцій, якщо ним доведено, що застосований платником податків метод (комбінація методів) не дає змогу достовірно визначити ціну контрольованої операції.

Посадові особи органу державної податкової служби, які проводять перевірку, мають право запросити у платників податків - учасників операцій, що перевіряються, документи (інформацію), що стосуються цих операцій, та/або провести зустрічну звірку у порядку, передбаченому статтею 73 цього Кодексу.

Результати перевірки контрольованих операцій оформлюються у формі довідки або акта, що складається у двох примірниках, підписується посадовими особами органу державної податкової служби, які проводили перевірку, та платником податків або його законним представником.

Якщо за результатами перевірки були виявлені факти відхилення ціни, застосованої у контрольованій операції, від звичайної ціни, які призвели до заниження суми податку, складається акт перевірки. Якщо такі порушення відсутні, складається довідка.

Форма акта (довідки) про результати перевірки контрольованої операції та вимоги до її (його) складання встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики. Акт про результати перевірки контрольованої операції повинен містити документально підтверджені факти відхилення ціни, застосованої в операції, від звичайної (ринкової) ціни в бік підвищення від максимальної граничної ціни або в бік зниження від мінімальної граничної ціни з урахуванням відповідних надбавок до цін або знижок з цін, а також обґрунтування того, що це відхилення спричинило заниження суми податку, та розрахунок суми такого заниження.

У разі відмови платника податків або його законних представників від підписання акта (довідки) перевірки контрольованої операції посадовими особами органу державної податкової служби складається відповідний акт, що засвідчує факт такої відмови.

Акт (довідка) перевірки контрольованої операції протягом п'яти днів з дати цього акта повинен бути вручений платнику податків, щодо якого проводилась перевірка, або його представнику під розписку.

У разі відмови платника податків або його законних представників від отримання примірника акта (довідки) про результати перевірки контрольованої операції цей факт відображається у відповідному акті, а акт (довідка) про результати перевірки контрольованої операції надсилається платнику податків у порядку, визначеному статтею 58 цього Кодексу для надсилання (вручення) податкових повідомлень-рішень.

У разі незгоди платника податків або його законних представників з висновками перевірки чи фактами та даними, викладеними в акті про результати перевірки контрольованої операції, вони мають право подати свої заперечення протягом двадцяти днів з дня отримання акта. При цьому платник податків має право додати до письмових заперечень або в погоджений термін передати до органу державної податкової служби документи (їх завірнені копії), що підтверджують обґрунтованість заперечень. Такі заперечення розглядаються, протягом десяти робочих днів, що настають за днем їх отримання, та платнику податків надсилається відповідь у порядку, визначеному статтею 58 цього Кодексу для надсилання (вручення) податкових повідомлень-рішень.

Прийняття податкового повідомлення-рішення за результатами перевірки контрольованої операції здійснюється у порядку, передбаченому статтею 86 цього Кодексу.

Оскарження податкових повідомлень-рішень за результатами перевірки контрольованої операції здійснюється відповідно до положень статті 56 цього Кодексу.

Матеріали та відомості, отримані органами державної податкової служби, при здійсненні заходів податкового контролю у зв'язку з вчиненням контрольованих операцій, можуть бути використані при проведенні перевірки інших осіб, які є учасниками цієї ж контрольованої операції.

39.5.3. Джерела інформації, що використовуються для визначення ціни у контрольованих операціях

При здійсненні податкового контролю за трансфертним ціноутворенням центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, використовує офіційно визнані джерела інформації про ринкові ціни, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України.

У разі відсутності або недостатності відповідної інформації у джерелах інформації, зазначених у абзаці другому цього підпункту, може бути використана така інформація:

ціни спеціалізованих аукціонів з торгівлі окремими видами продукції, біржові котирування;

статистичні дані державних органів і установ,

довідкові ціни спеціалізованих комерційних видань та публікацій, у тому числі електронних та інших банків даних, звіти та довідки відділів з економічних питань у складі дипломатичних представництв України за кордоном, інформаційні програми, що використовуються з метою трансфертного ціноутворення інші публічні інформаційні джерела, що є загальнодоступними.

відомості про ціни, міжквартільний інтервал цін та котирування, що оприлюднені

в засобах масової інформації;

відомості отримані із бухгалтерської та статистичної звітності платників податків, що оприлюднені в засобах масової інформації, в тому числі на офіційних Інтернет-сайтах;

результати незалежної оцінки майна та майнових прав, яка проведена відповідно до Закону України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні";

інформація про інші контрольовані операції, проведені платником податків.

Для співставлення з метою оподаткування умов контрольованих операцій з умовами операцій, які не є контрольованими, центральний орган податкової служби не має права використовувати інформацію, доступ до використання якої обмежено відповідно до діючого законодавства.

У разі якщо в період проведення перевірки платника податків з питання повноти нарахування ним податкових зобов'язань за результатами здійснення контрольованих операцій орган державної податкової служби має інформацію про співставні операції проведені таким платником з непов'язаними особами, то виключно така інформація враховується для цілей визначення ринкового діапазону звичайних цін.

39.5.4. Самостійне коригування

У разі застосування платником податків в контрольованих операціях цін товарів (робіт, послуг), що не відповідають звичайним цінам, платник податків може самостійно провести коригування ціни контрольованої операції і сум податкових зобов'язань.

Самостійне коригування - це коригування платником податків ціни контрольованої операції у такий спосіб, що за розрахунками платника податків робить таку ціну звичайною з метою оподаткування, навіть якщо ця ціна відрізняється від ціни, яку фактично встановлено у контрольованій операції.

Таке самостійне коригування проводиться платником податків протягом календарного року шляхом відображення у податковій декларації або шляхом подання відповідних уточнюючих розрахунків у порядку, визначеному статтею 50 цього Кодексу.

Сума недоплати, розрахована у результаті здійснення платником податків самостійного коригування податкових зобов'язань відповідно до цього підпункту, повинна бути сплачена в строк не пізніше граничного строку сплати відповідного податку, визначеного статтею 57 цього Кодексу, за податковий період, в якому таке коригування було здійснено.

39.5.5. Пропорційні коригування

У разі якщо за результатами перевірки визначення платником податків ціни в контрольованих операціях з пов'язаними особами органом державної податкової служби встановлено відхилення від рівня звичайних цін та проведено донарахування податкових зобов'язань, коригування від'ємного значення об'єкта оподаткування або інших показників податкової звітності, або платник податків здійснив самостійне коригування згідно з підпунктом 39.5.4 пункту 39.5 цієї статті, інша сторона контрольованої операції - пов'язана особа має право на коригування своїх податкових зобов'язань, виходячи із рівня звичайної ціни, визначеного такою перевіркою. Такі коригування в цілях цього Кодексу визначаються як пропорційні коригування.

Пропорційне коригування може бути проведено виключно після сплати

податкових зобов'язань, донарахованих у ході проведеної органом державної податкової служби перевірки, або відображених платником податків у порядку, передбаченому підпунктом 39.5.4 пункту 39.5 цієї статті

При проведенні пропорційних коригувань первинні документи та реєстри бухгалтерського обліку не коригуються.

Пропорційні коригування проводяться платником податків на підставі повідомлення про можливість проведення пропорційних коригувань, отриманого від центрального органу державної податкової служби.

Таке повідомлення надсилається платнику податків протягом 30 робочих днів з моменту виникнення права на проведення пропорційних коригувань в електронному вигляді засобами електронного зв'язку або рекомендованим листом із повідомленням про вручення або вручається йому чи його уповноваженому представнику під підпис. У разі наявності у платника податків інформації про виконання стороною контрольованої операції рішення про донарахування податкових зобов'язань і не отримання від центрального органу державної служби відповідного повідомлення, такий платник податків має право звернутися до центрального органу державної податкової служби з відповідною заявою про надання повідомлення про проведення пропорційних коригувань. До такої заяви додаються копії документів, які підтверджують виконання рішення про донараховані податкові зобов'язання.

Форма та порядок подання заяви встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, повинен розглянути заяву протягом 15 робочих днів з дня її отримання та:

надати повідомлення про можливість проведення пропорційних коригувань;

відмовити в наданні такого повідомлення в разі недотримання порядку подання заяви або відсутності необхідних підтвердних документів;

повідомити про неможливість видачі повідомлення у зв'язку з оскарженням рішення про донарахування податкових зобов'язань.

У разі якщо пропорційні коригування проведені відповідно до рішення про донарахування податкових зобов'язань, яке в подальшому було скасовано, проводяться зворотні коригування.

Зворотні коригування проводяться на підставі повідомлення центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, протягом 20 робочих днів з дати отримання такого повідомлення. До повідомлення додається розрахунок зворотних коригувань та копія відповідного судового рішення про скасування рішення про нарахування податкових зобов'язань.

Повернення надміру сплачених сум податків по скасованому рішенню проводиться виключно після того, як проведені зворотні коригування та сплачено відповідні податки сторонами контрольованої операції.

Штрафні санкції при проведенні зворотних коригувань не нараховуються.

Форми повідомлення про пропорційні коригування та зворотні коригування встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики.

39.6. Взаємне узгодження цін у контрольованих операціях

39.6.1. Загальні положення про взаємне узгодження цін у контрольованих

операціях

Великий платник податків (далі у цьому підпункті - платник податків) має право звернутися до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, із заявою про взаємне узгодження цін у контрольованих операціях.

Взаємне узгодження цін у контрольованих операціях є процедурою між платником (платниками) податків та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, під час якої узгоджується порядок визначення цін у контрольованих операціях на обмежений строк.

Предметом узгодження можуть бути:

види та/або перелік товарів (робіт, послуг), що є предметом контрольованих операцій;

ціни товарів (робіт, послуг) у контрольованих операціях та/або перелік методів визначення ціни у контрольованих операціях;

перелік джерел інформації, що використовуватимуться для визначення цін у контрольованих операціях;

строк, на який узгоджуються ціни у контрольованих операціях;

допустимі відхилення від встановленого рівня економічних умов здійснення контрольованих операцій;

порядок, строки надання та перелік документів, які підтверджуватимуть дотримання взаємно узгоджених цін у контрольованих операціях.

Інші умови взаємного узгодження цін у контрольованих операціях визначаються за згодою сторін.

За результатами взаємного узгодження цін у контрольованих операціях складається протокол, який підписується керівником платника (платників) податків або його уповноваженою особою та керівником (заступником керівника) центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики.

39.6.2. Види взаємного узгодження цін у контрольованих операціях.

Протокол, складений за результатами взаємного узгодження цін у контрольованих операціях між платником (платниками) податків та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, носить односторонній характер.

У разі якщо предметом узгодження є порядок визначення ціни у контрольованій зовнішньоекономічній операції, платник (платники) податків чи центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, мають право залучати до процедури узгодження державний орган, уповноважений справляти податки і збори в країні, яка є стороною контрольованої зовнішньоекономічної операції, за умови наявності чинного договору (конвенції) про уникнення подвійного оподаткування між Україною та такою країною. Протокол, складений за результатами такого взаємного узгодження, носить двосторонній характер.

У разі залучення до процедури узгодження двох і більше державних органів, уповноважених справляти податки і збори в країнах, які є сторонами контрольованої зовнішньоекономічної операції, за умови наявності чинних договорів (конвенцій) про уникнення подвійного оподаткування між Україною та такими країнами, протокол, складений за результатами такого взаємного узгодження, носить багатосторонній характер.

Порядок і процедура взаємного узгодження цін у контрольованих операціях, здійснюється у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

39.7. Положення цієї статті застосовуються при визначенні бази оподаткування у контрольованих операціях для цілей Розділів III та V цього Кодексу».

3) Пункт 2 підпункту 73.3 статті 73 викласти в такій редакції:

«2) для визначення рівня звичайних цін на товари (роботи, послуги) під час проведення перевірок, та в інших випадках, передбачених статтею 39 цього Кодексу».

4) підпункт 75.1.2 пункту 75.1 статті 75 доповнити абзацом третім наступного змісту:

«Не є предметом документальної планової перевірки, що проводиться відповідно плану – графіка перевірок питання трансфертного ціноутворення, які визначені статтею 39 цього Кодексу.»

5) «Пункт 78.1 статті 78 Кодексу доповнити підпунктами такого змісту:

«78.1.14. встановлено відхилення цін контрольованої операції від рівня звичайних (ринкових) цін у порядку, передбаченому підпунктом 39.5.1, пункту 39.5 статті 39 цього Кодексу.

78.1.15. неподання платником або подання з порушеннями звіту про контрольовані операції та/або обов'язкової документації, або у разі встановлення порушень під час моніторингу такого звіту/документації відповідно до вимог підпунктів 39.4.1, 39.4.2 пункту 39.4, а також підпункту 39.5.1 пункту 39.5 статті 39 цього Кодексу».

6) статтю 120 доповнити підпунктом 120.3 такого змісту:

«120.3. Неподання платником податків звіту та/або обов'язкової документації про проведені ним протягом року контрольовані операції відповідно до вимог підпунктів 39.4.1, 39.4.2 пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, тягне за собою накладання штрафу у розмірі:

5% від загальної суми контрольованих операцій у разі неподання звіту;

5% від суми контрольованої операції щодо якої не подано копії первинних документів, що підтверджують здійснення контрольованої операції, визначені пунктом 11 абзацу шостого підпункту 39.4.1 пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу;

100 мінімальних заробітних плат за неподання документації визначеної пунктами 1-10 абзацу шостого підпункту 39.4.1 пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу».

7) Пункт 153.2 статті 153 викласти в такій редакції:

«Оподаткування контрольованих операцій здійснюється у порядку, передбаченому статтею 39 цього Кодексу».

8) Пункт 188.1 статті 188 викласти в такій редакції:

«188.1.База оподаткування операцій з постачання товарів/послуг визначається виходячи з їх договірної вартості, (у випадку здійснення контрольованих операцій – не нижче звичайних цін визначених відповідно до статті 39 цього Кодексу), з урахуванням загальнодержавних податків та зборів (крім податку на додану вартість та акцизного податку на спирт етиловий, що використовується виробниками – суб'єктами господарювання для виробництва лікарських засобів, у тому числі компонентів корі і вироблених з них препаратів (крім лікарських засобів у вигляді бальзамів та еліксирів), а також збору на обов'язкове державне пенсійне страхування на вартість послуг стільникового рухомого зв'язку).

До складу договірної (контрактної) вартості включаються будь – які суми коштів, вартість матеріальних і нематеріальних активів, що передаються платнику податків безпосередньо покупцем або через будь – яку третю особу у зв'язку з компенсацією вартості товарів (послуг).

До бази оподаткування враховується вартість товарів (послуг), які постачаються з будь – які кошти (за виключенням суми компенсації на покриття різниці між фактичними витратами та регульованими цінами (тарифами) у вигляді виробничої дотації з бюджету та/або суми відшкодування орендодавцю – бюджетній установі витрат на утримання наданого в оренду нерухомого майна та комунальних послуг і енергоносіїв), та вартість матеріальних і нематеріальних активів, що передаються платнику податків безпосередньо отримувачем товарів/послуг, поставлених таким платником податку.

У випадках, передбачених статтею 189 цього Кодексу, база оподаткування визначається з урахуванням положень статті 189 цього Кодексу».

9) Абзац третій пункту 188.1 статті 188 виключити.

10) Абзац перший пункту 198.3 статті 198 викласти в такій редакції:

«198.3. Податковий кредит звітного періоду визначається з договірної (контрактної) вартості товарів/послуг, (у випадку здійснення контрольованих операцій – не вище рівня звичайних цін, визначених відповідно до статті 39 цього Кодексу), та складається з сум податків, нарахованих (сплачених) платником податку за ставкою, встановленою пунктом 193.1 статті 193 цього Кодексу, протягом такого звітного періоду у зв'язку з:».

11) Підрозділ 10 «Інші перехідні положення» Розділу XX «Перехідні положення» доповнити пунктами 16 та 17 такого наступного змісту:

«16. Штрафні санкції за порушення положень статті 39 цього Кодексу, що були здійснені у період з 1 січня 2013 року по 31 грудня 2013 року, застосовуються у розмірі 1 гривні за кожне порушення.

Це положення не поширюється на штрафні санкції, передбачені пунктом 120.3 статті 120 цього Кодексу.

17. Тимчасово, до 1 січня 2018 року для цілей оподаткування операцій з імпорту/експорту товарних позицій УКТ ЗЕД (1001-1008, 1501-1522, 2601-2621, 2701-2716, 2801-2853, 2901-2942, 7201-7229, 7301-7326) з особами, визначеними в абзаці 3 пп. 39.2.1 п.39.2 ст. 39 цього Кодексу, звичайна ціна визначається з урахуванням наступного:

1) Звичайна ціна для кожної окремої з вищенаведених товарних позицій визначається на рівні ціни:

- а) у випадку реалізації товарів зменшеної не більше, ніж на 5%;
- б) у випадку придбання товарів збільшеної не більше, ніж на 5%;

2) Звичайна ціна на товари визначається наступним чином:

- а) якщо товари котируються на біржі – згідно з біржовими котируваннями;
- б) якщо товари не котируються на біржі - згідно з довідковими цінами, опублікованими у загальнодоступних джерелах інформації (спеціалізованих комерційних виданнях та публікаціях).

Якщо у вищезазначених загальнодоступних джерелах інформації є інформація про діапазон/інтервал цін, для визначення звичайної ціни застосовується максимальне

значення діапазону/інтервалу у випадку придбання товарів та/або мінімальне значення діапазону/інтервалу у випадку реалізації товарів.

Кабінет Міністрів України визначає відсотковий діапазон ціни окремо для кожної товарної позиції (в межах встановлених цим пунктом), перелік спеціалізованих комерційних видань та публікацій, а також має право розширити перелік товарних груп УКТ ЗЕД, що визначені у абзаці першому цього пункту.

3) Якщо у контрольованій операції ціна товарних позицій менша, ніж звичайна ціна, (у випадку реалізації товарів) та/або більша, ніж звичайна ціна (у випадку придбання товарів), визначена відповідно до цього пункту, платник податків зобов'язаний:

- самостійно (не пізніше 1 травня року, наступного за звітним) визначити та сплатити податкове зобов'язання виходячи зі звичайної ціни, що визначається згідно з умовами цього пункту та надати копії первинних документів, що підтверджують здійснення контрольованої операції, зокрема, договір, специфікації, вантажно – митні декларації, товаро – транспортні накладні, інвойс, документ, що підтверджує відвантаження та/або отримання товарів, а також джерело інформації щодо правильності визначення звичайної ціни згідно пункту 39.5.3 пункту 39.5 статті 39 цього Кодексу. При цьому такий платник звільняється від сплати штрафних (фінансових) санкцій та/або пені.
- або застосовувати положення статті 39 цього Кодексу з використанням будь-якого з передбачених методів для обґрунтування застосованої ціни, та додатково надати копії контрактів (договорів) між таким контрагентом та подальшим отримувачем товарів (якщо такий отримувач не є пов'язаною особою до контрагента контрольованої операції та/або платника податків).

За результатами наданих документів, органом Державної податкової служби проводиться моніторинг у порядку, визначеному статтею 39 цього Кодексу.

У разі, коли платник податків самостійно не визначив податкове зобов'язання, орган державної податкової служби має право визначити його самостійно.»

II. Прикінцеві положення.

1. Цей Закон набирає чинності з 1 липня 2013 року, крім пунктів 8,10 Розділу I, які набирають чинності з 1 січня 2018 року.

2. Кабінету Міністрів України:

у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд та приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Голова Верховної Ради
України